VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 120)**

z dnia 14 maja 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 120)

14 maja 2019 r.

Komisja do Spraw Kontroli Państwowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Wojciecha Szaramy (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– zaopiniowanie dla Prezydium Sejmu RP propozycji tematów kontroli zgłoszonych przez komisje sejmowe do Planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2020 rok.

W posiedzeniu udział wzięli: **Krzysztof Kwiatkowski** prezes Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk** i **Tadeusz Oset** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Czy do porządku obrad są jakieś uwagi? Nie ma.

Witam pana prezesa Najwyższej Izby Kontroli razem ze współpracownikami.

Przechodzimy do realizacji porządku obrad. Będzie nim omówienie propozycji tematów kontroli zgłoszonych przez komisje sejmowe do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2020 rok.

Na dzisiejsze posiedzenie zostali zaproszeni przedstawiciele komisji, które zgłaszały do nas propozycje do Planu pracy Najwyższej Izby Kontroli. Na posiedzeniu obecny jest pan poseł Meysztowicz. Pan reprezentuje jaką komisję?

Poseł Jerzy Meysztowicz (N) – spoza składu Komisji:

Komisję Gospodarki i Rozwoju. Jeden wniosek

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

W imieniu Komisji, tak? Oczywiście jako poseł, też pan może brać udział.

Przechodzimy do pierwszego bloku. Sprawy zaproponowane przez Komisję Administracji i Spraw Wewnętrznych.

Państwo macie przed sobą te propozycje? Jest ich pięć: „Bezpieczeństwo ruchu drogowego"; „Funkcjonowanie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego"; „Organizacja lotnictwa służb podległych MSWiA"; „System nadzoru nad wykonywaniem czynności w służbach podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji"; „Ocena polityki naboru, kształcenia i awansowania w Policji".

Oddaje głos Najwyższej Izbie Kontroli. Jakie jest państwa zdanie?

Prezes Najwyższej Izby Kontroli Krzysztof Kwiatkowski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, zaproponujemy taką formułę jak w zeszłym roku. Jeżeli jest z naszej strony pozytywna opinia to już tego nie uzasadniam. Państwo są zainteresowani wprowadzeniem kontroli do planu. Natomiast jeśli występują okoliczności, które sugerują zastanowienie się nad wprowadzeniem kontroli, to przedstawiam uzasadnienie.

Jest ze mną pan dyrektor Marek Cur wraz ze współpracownikami z Departamentu Strategii.

W przypadku pierwszej z pięciu kontroli zawnioskowanych przez Komisję Administracji i Spraw Wewnętrznych – „Bezpieczeństwo ruchu drogowego" – tak, chcemy

wprowadzić do planu. Tak samo w przypadku drugiego tematu, czyli „Funkcjonowanie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego”. Jeśli chodzi o temat „Organizacja lotnictwa służb podległych MSWiA”, również wyrażamy pozytywną opinię.

Co do tematu „System nadzoru nad wykonywaniem czynności w służbach podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji” – nie, z uwagi na to, że ta kontrola została zrealizowana. Zbadanie skuteczności sprawowanego nadzoru to jest jak naprawdę ocena konkretnych zadań merytorycznych. My w ramach oceny tych konkretnych zagadnień, za które odpowiada minister, w styczniu tego roku – więc nie dawno, publikowaliśmy informację o wynikach kontroli w zakresie ochrony ludności w ramach zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej. Rok wcześniej była to kontrola dotycząca przeciwdziałania terroryzmowi i zwalczania zagrożeń terrorystycznych. Część ustaleń jest dla państwa dostępna w trybie niejawnym. Niedawno, bo dwa lata temu, przedstawialiśmy wnioski z kontroli realizacji przez policję i straż miejską zadań w celu zapewnienia bezpieczeństwa pieszym i rowerzystom, a także kontroli wykorzystania broni przez wybrane służby i straże oraz nadzoru organów państwa nad jej reglamentacją. Dlatego z naszego punktu widzenia przedstawiamy opinię negatywną, bo duża część wnioskowanego zakresu była już objęta kontrolą.

W kontekście tematu „Ocena polityki naboru, kształcenia i awansowania w Policji” – jesteśmy dokładnie teraz w trakcie realizacji kontroli „Szkolenie i doskonalenie zawodowe funkcjonariuszy służb podległych MSWiA”. Jest to kontrola wpisana do tegorocznego planu. Ponadto w jednym z województw realizowana jest kontrola doraźna, której przedmiotem jest właśnie polityka awansowania w Policji. Więc jeśli chodzi o piąty temat – nie, dlatego że właśnie realizujemy taką kontrolę.

Trzy tematy wprowadzone do Planu – pierwszy, drugi i trzeci – to nasza propozycja. Piąty jest realizowany. W kwestii czwartego jesteśmy przeciwni z uwagi na to, że większość tej problematyki była objęta w ramach innych kontroli. Pan dyrektor chce trochę uporządkować moją opinię od strony formalnej?

P.o. dyrektora Departamentu Strategii Najwyższej Izby Kontroli Marek Cur:

Tak, chciałem uporządkować. Przyjmujemy sugestie. Ideą jest to, żeby przeprowadzić daną kontrolę. Jeżeli ona już jest realizowana, ale nie znamy jej wyników, bo są w trakcie opracowywania mówimy, że przyjmujemy sugestię i nawet już ją realizujemy. Formalnie ona jest na „tak”. Na „nie” jest wtedy, kiedy dopiero skończyliśmy podobną kontrolę i dany temat był w niej poruszony.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Tak jest. Sugestię przyjmujemy, a nawet już zaczęliśmy realizację. Cztery tematy przyjęte.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Nie ma przedstawiciela komisji, więc nie wiemy, czy była jakaś informacja o wynikach kontroli i czy były prawidłowe. Chyba nie…

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Ja nie ujawniam tajemnicy kontrolerskiej. Nie chcę jej łamać. Jak będziemy mieć zakończoną kontrolę, to oczywiście chętnie Komisji przedstawię.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czy są jakieś uwagi, dotyczące propozycji przedstawionych przez Komisję Spraw Wewnętrznych i Administracji? Czy są jakieś uwagi dotyczycące sugestii Najwyższej Izby Kontroli? Zatem uważam, że przyjmujemy te propozycje z ich uwzględnieniem. Czy jest sprzeciw? Nie widzę.

Przechodzimy do propozycji Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa. Tu jest jedna propozycja – „Kontrola w Wałbrzyskich Zakładach Koksowniczych VICTORIA S. A. w Wałbrzychu, ze szczególnym uwzględnieniem lat 2008–2010”.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Proszę państwa, to jest de facto propozycja obejmująca przeprowadzenie kontroli, dotyczącej sprawy sprzed 11 lat. Dlatego uważamy, że przeprowadzenie obecnie kontroli nie spełni czynnika, który by inicjował pozytywne zmiany – to jest jednym z głównych

celów prowadzonych przez nas kontroli. Jeżeli te wydarzenia wymagają jakiejś oceny, to ewentualnie z punktu widzenia prokuratury. W przypadku gdy wnioskodawczyni ma jakieś informacje w tym zakresie, to warto ewentualnie rozważyć wniosek o skierowanie do prokuratury. My jesteśmy sceptyczni w kwestii przeprowadzenia tej kontroli.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Jakieś uwagi? Ja myślę, panie prezesie, że trzeba się nad tym zastanowić – nad oceną możliwości przeprowadzenia skutecznej kontroli przez was. Powinniście poddać to jednak analizie.

Kto jest wnioskodawcą? Wiecie państwo?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Formalnie Komisja do Spraw Energii i Skarbu Państwa.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

No dobrze, mniejsza z tym. Nie jest istotne kto to zgłaszał. Ja bym proponował, żeby jednak pan prezes jeszcze się zastanowił nad możliwością przeprowadzenia tej kontroli.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Oczywiście przeanalizujemy jeszcze raz.

Przepraszam. Tylko jeszcze jednej informacji powinienem od razu udzielić. My już byliśmy w tych zakładach na kontroli. Zakończyliśmy ją w ubiegłym roku. Miała ona tytuł: „Wydatki spółek z udziałem Skarbu Państwa na działalność sponsoringową, medialną i usługi doradcze”. W wyniku tej kontroli stwierdziliśmy pewne nieprawidłowości. Wszystkie stosowne organy w tym zakresie zostały poinformowane. Szerszy kontekst prowadzenia polityki wydatkowej i kosztowej w tej spółce, już wcześniej ocenialiśmy.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dobrze, kolejna sprawa – Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

To jest tytuł: „Kontrola stężenia arsenu innych trujących substancji w otoczeniu Huty Miedzi „Legnica” i Instytutu Metali Nieżelaznych przy HML oraz kontrola działań podjętych w celu wyeliminowania tych zagrożeń”. Tak, chcemy przeprowadzić tą kontrolę – tylko jako kontrolę doraźną. Ona by się szybciej rozpoczęła niż kontrole do planu na rok 2020. Zakres obejmuje jedno miejsce, dlatego przyjmujemy do realizacji, ale jako kontrolę doraźną.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Jakieś uwagi? Nie ma.

Dalej mamy propozycje Komisji do Spraw Służb Specjalnych: „Wykorzystanie, przez służby specjalne środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju – realizacja projektów z obszaru bezpieczeństwa państwa”; „Ochrona bezpieczeństwa teleinformatycznego wyborów prezydenckich, parlamentarnych, samorządowych, i europejskich przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego w latach 2014–2019”; „Kontrola sposobu wykorzystywania, uzyskanych przez służby specjalne, środków pozabudżetowych”. Proszę.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Co do kontroli „Wykorzystanie, przez służby specjalne środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju – realizacja projektów z obszaru bezpieczeństwa państwa” – tak, przyjmujemy do realizacji. Od razu też dopowiem – jesteśmy w trakcie takiej kontroli. Dokładny tytuł tej kontroli to „Realizacja prac rozwojowych na rzecz resortu obrony narodowej” i właśnie kontrolujemy te projekty, finansowane z obszaru bezpieczeństwa państwa, także w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju. Tak, przyjmujemy do realizacji, acz nie do planu, bo ta kontrola jest przez nas prowadzona.

Jeśli chodzi o drugi temat „Ochrona bezpieczeństwa teleinformatycznego wyborów prezydenckich, parlamentarnych, samorządowych i europejskich przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego w latach 2014–2019” – jesteśmy sceptyczni. Zbadanie skuteczności sprawowanego nadzoru nad zapewnieniem bezpieczeństwa teleinformatycznego

nie byłoby możliwe w oderwaniu od prowadzonych przez Agencję działań z wykorzystaniem form i metod pracy operacyjnej. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, NIK nie ma dostępu do materiałów, w których zawarto informacje o stosowanych przez służby formach i metodach pracy operacyjnej. Dlatego też przeprowadzenie kontroli dotyczącej ochrony bezpieczeństwa teleinformatycznego przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego nie jest możliwe. Jeżeli patrzymy na szerszy zakres zadań, czyli w ogóle bezpieczeństwo teleinformatyczne, to niedługo będziemy państwu prezentować informację z kontroli „Bezpieczeństwo teleinformatyczne RP”. Z uwagi na brak możliwości wejścia z pewnym zakresem kontroli co do służb specjalnych – jesteśmy sceptyczni w kwestii wprowadzania do planu tego tematu.

Trzeci temat zgłoszony przez Komisję to: „Kontrola sposobu wykorzystywania, uzyskanych przez służby specjalne, środków pozabudżetowych”. Zgodnie z ustawami ustrojowymi służb specjalnych (ABW, AW i CBA) mogą być finansowane wyłącznie ze środków z budżetu państwa. Izba nie posiada informacji w zakresie pozyskiwania środków budżetowych przez inne służby, w szczególności wojskowe, ze środków pozabudżetowych. Jest niezgodne z przepisami prawa obowiązującymi w kraju, dlatego też jesteśmy przeciwni przeprowadzeniu tej kontroli, bo sam temat mógłby świadczyć już o tym, że wiemy o jakichś sytuacjach niezgodnych z przepisami prawa.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Ciekawy wniosek jak na przedstawiciela Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Panie przewodniczący, ja mogę się domyślać skąd idea tego wniosku. W zeszłym roku ujawniliśmy jeden przypadek, gdzie jedna ze służb specjalnych korzystała ze środków pozabudżetowych. Udało nam się to ustalić tylko dlatego, że te środki pochodziły z funduszu, który podlega kontroli NIK. To był akurat Fundusz Sprawiedliwości Społecznej. Ale my nie możemy tych środków kontrolować w służbach specjalnych. Najprawdopodobniej byśmy otrzymali odpowiedź, że takowych w ogóle nie ma. A jeżeli są na funduszu operacyjnym jakieś środki, o których trudno mi w ogóle mówić, to my ich i tak nie możemy kontrolować. Kontroli NIK nie podlegają fundusze operacyjne służb.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję, panie prezesie. Panie pośle?

Poseł Jerzy Meysztowicz (N) – spoza składu Komisji:

To co pan prezes powiedział. Chodzi tylko o to, żeby rzeczywiście nie doszło do kolejnej takiej sytuacji, że służby specjalne korzystają ze środków, które są poza budżetem i tak na dobrą sprawę wiedza na temat wykorzystania tych środków jest bardzo ograniczona. To, że w zeszłym roku udało się Najwyższej Izbie Kontroli wyłapać coś takiego, jest warte uwagi czy nie doszło ponownie do tego typu działania.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dobrze, dziękuję bardzo.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Tu mam dobrą informację. Kontrolujemy w tym roku również Fundusz Sprawiedliwości Społecznej. Jesteśmy w trakcie trwania kontroli. Gdyby taka sytuacja miała miejsce, oczywiście o tym poinformujemy.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

A więc panie prezesie, pierwsza propozycja – tak, druga i trzecia – nie?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Tak jest.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czy państwo mają jakieś uwagi? Nie ma.

Przechodzimy do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży – „Programy szkoleń prowadzonych dla nauczycieli polonijnych, z uwzględnieniem krajów, rodzajów programów,

w tym przygotowania nauczycieli do nauczania słownictwa, kultury oraz nauczania gramatyki języka polskiego metodą komunikacyjną”.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

W kontekście programów szkoleń, prowadzonych dla nauczycieli polonijnych – tak, chcemy przeprowadzić taką kontrolę.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Państwo mają jakieś uwagi?

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Przekrój kraju czy całego świata?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Zrobią tak jak będą uważali. Trzeba to potem dopasować. Postulat jest bardzo obszerny.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Dlatego się przeraziłem.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Panie pośle, a przy poprzednim punkcie się pan nie przeraził.

Poseł Ryszard Wilczyński (PO-KO):

Pytanie: skąd weźmiecie specjalistów?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Idziemy dalej – Komisja Finansów Publicznych. Jest siedem propozycji: „Kontrola w zakresie sytuacji psychiatrii dziecięcej i młodzieżowej w Polsce”; „Kontrola w zakresie wydatków na usługi prawne i doradcze w Spółkach Skarbu Państwa w latach 2015–2018”; „Kontrola w zakresie sposobów walki ze smogiem i efektywności wydatkowania środków na walkę ze smogiem w samorządach”; „Kontrola wpływów działań finansowych Ministerstwa Zdrowia na sytuację ekonomiczną szpitali powiatowych oraz adekwatność wyceny procedur medycznych przez NFZ do kosztów ponoszonych przez placówki powiatowe”; „Kontrola w zakresie stosowania ustawy o dostępie do informacji publicznej przez jednostki realizujące zadania publiczne, ze szczególnym uwzględnieniem udostępniania informacji w BIP”; „Kontrola realizacji ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1062) – w kontekście nowelizacji przepisów art. 58 i art. 107 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. 2017 r., poz. 682), a także przepisów art. 509, 582^1 i 756^2 oraz dodany art. 598^{22} w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 155, ze zm.) – dalej „k.p.c”, w sposób który odpowiada postulatowi równego udziału obojga rodziców w wychowaniu i opiece nad dzieckiem i przeciwdziałania zjawisku alienacji rodzicielskiej”; „Kontrola w zakresie założeń i realizacji ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych”. Proszę.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

W kontekście tematu „Kontrola w zakresie sytuacji psychiatrii dziecięcej i młodzieżowej w Polsce” – tak, bo ten temat już jest realizowany w tegorocznym planie kontroli. Mamy kontrolę „Dostępność lecznictwa psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży”, czyli przyjmujemy sugestię do realizacji takiej kontroli, bez wpisywania do planu.

„Kontrola w zakresie wydatków na usługi prawne i doradcze w Spółkach Skarbu Państwa w latach 2015–2018”. Macie państwo o wynikach kontroli, my ją zawiesiliśmy w grudniu ubiegłego roku. Przeprowadziliśmy taką kontrolę, dokładnie o takim tytule, a nawet szerszą. Tytuł tej kontroli „Wydatki spółek z udziałem Skarbu Państwa na działalność sponsoringową, medialną i usługi doradcze”. Wyniki opublikowaliśmy 5 miesięcy temu, więc nie, jeśli chodzi o wprowadzenie do planu.

„Kontrola w zakresie sposobów walki ze smogiem i efektywności wydatkowania środków na walkę ze smogiem w samorządach” – tak, jesteśmy za wprowadzeniem tej kontroli.

„Kontrola wpływów działań finansowych Ministerstwa Zdrowia na sytuację ekonomiczną szpitali powiatowych oraz adekwatność wyceny procedur medycznych przez NFZ

do kosztów ponoszonych przez placówki powiatowe" – tak, również jesteśmy za jej wprowadzeniem do Planu.

„Kontrola w zakresie stosowania ustawy o dostępie do informacji publicznej przez jednostki realizujące zadania publiczne ze szczególnym uwzględnieniem udostępniania informacji w BIP" – tak, również rekomendacja pozytywna.

„Kontrola realizacji ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1062) – w kontekście nowelizacji przepisów art. 58 i art. 107 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. 2017 r., poz. 682) – a także przepisów art. 509, 582^1 i 756^2 oraz dodany art. 598^{22} w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 155, ze zm.) – dalej „k.p.c", w sposób, który odpowiada postulatowi równego udziału obojga rodziców w wychowaniu i opiece nad dzieckiem i przeciwdziałania zjawisku alienacji rodzicielskiej" – jesteśmy przeciwni, ponieważ kontrolą należałoby wtedy objąć wykonanie wyroków sądowych, co leży poza kompetencjami Najwyższej Izby Kontroli. Tu opinia negatywna.

„Kontrola w zakresie założeń i realizacji ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych" – tak, chcielibyśmy taką kontrolę wprowadzić do planu.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czy mają państwo jakieś uwagi? Nie widzę.

Też miałem wątpliwości jeśli chodzi o propozycję szóstą. To jest temat do analizy, ale nie kontroli.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

To jest bardzo ciekawe zagadnienie i narastający problem. Ze swojej wiedzy, poza pracą w NIK, mogę powiedzieć, że nie dla tej instytucji ten zakres kontroli.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czyli rekomendujemy te tematy zgodnie z oceną NIK. Nie ma sprzeciwu.

Komisja Gospodarki i Rozwoju – „Kontrola stopnia uciążliwości kontroli instytucjonalnych dla małych i średnich przedsiębiorców i ocena realizacji uprawnień przedsiębiorców wobec czynności kontrolnych". Ciekawy postulat, żeby uciążliwość kontroli sprawdzić poprzez kolejną kontrolę. Proszę.

Poseł Jerzy Meysztowicz (N) – spoza składu Komisji:

Ja myślę, że to raczej nie chodzi o NIK, chociaż to mogłoby być ciekawe gdyby NIK sprawdzał uciążliwość swoich kontroli. Chodzi o to, że rzeczywiście małe i średnie przedsiębiorstwa są narażone na cały cykl kontroli, które bardzo często się nakładają i trwają całe miesiące. W związku z tym dobrze by było, żeby przygotować takie oto rozwiązania prawne, które by usystematyzowały możliwości kontrolne tych podmiotów, które często paraliżują działania małych podmiotów. Jeśli by więc udało się wyciągnąć wnioski z przeprowadzanych kontroli tego typu i udało się je przełożyć na rozwiązania prawne – byłoby to jak najbardziej celowe.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Tak, chcemy wprowadzić tą kontrolę do planu. Ja zdaję sobie sprawę z tego, że to będzie trudna kontrola. Ona będzie miała w dużej części charakter analityczny i może się kończyć różnymi rekomendacjami w kontekście wniosków *de lege ferenda* i *de lege lata*, o konieczności zmian przepisów prawa lub ich stosowaniu. Mimo to uważamy, że temat jest bardzo ciekawy i chcielibyśmy go wprowadzić.

Jesteśmy także za wprowadzeniem do planu pracy drugiej propozycji Komisji, czyli „Kontroli przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego, inwestycji towarzyszących oraz innych przedsięwzięć związanych z budową CPK".

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Jeśli chodzi o pierwszy punkt, to jest kwestia do zbadania, bo te kontrole stanowią problem. Przedsiębiorcy to sygnalizują. Jak dojdziemy do takiego etapu stwierdzenia, które kontrole są ważniejsze, które powinny być przeprowadzane, a które nie, będzie łatwiej to ocenić. Konkluzja, że jest ich za dużo, sprawy nie zamknie. To wróci do usta-

wodawcy. Kwestia ilości kontroli w jednym czasie, okresach, w jakich mogą odbywać się kontrole oraz ich jednorazowa ilość w danym czasie i która ma pierwszeństwo. Jeśli chodzi o zaspakajanie wierzytelności taki katalog został opracowany – kto ma pierwszeństwo. Natomiast nie wiem czy to nie byłaby zbędna kazuistyka w tym przypadku, ale to jest odrębna sprawa.

Jeśli chodzi o kontrolę drugą – kontrolę inwestycji w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego, realizacji inwestycji też by ona dotyczyła?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

To jest tytuł wniosku kontroli ze strony Komisji, więc ja nie mogę weń ingerować. Zaopiniowaliśmy pozytywnie co do celowości przeprowadzenia tej kontroli. W planie pracy będzie określone czy jest co kontrolować w sensie realizacji inwestycji.

Poseł Jerzy Meysztowicz (N) – spoza składu Komisji:

Naszej Komisji chodziło przede wszystkim o stan przygotowań. To jest olbrzymie przedsięwzięcie, które pochłonie bardzo duże środki, określane na 40–60 mld zł. Dobrze by było zobaczyć, czy ta inwestycja jest należycie przygotowywana. Jeszcze nie ma jej realizacji, ale podjęte są działania dotyczące całego otoczenia tej inwestycji. Ona się wiąże nie tylko z wybudowaniem samego portu lotniczego, ale także doprowadzenia dróg oraz kolei. Czy jest to prowadzone w sposób racjonalny. Czy nie są marnowane pieniądze na rzeczy zbędne? Uznaliśmy w związku z tym, że taka kontrola jest jak najbardziej uzasadniona.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Mamy nowy element w uzasadnieniu – racjonalność tego przedsięwzięcia. Nie bardzo, panie prezesie.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Powiem, jak to ocenialiśmy naszego punktu widzenia. Są tam ponoszone już jakieś wydatki inwestycyjne przed realizacją. Odwołam się do innego przykładu, który państwu prezentowaliśmy. Raz na pewno, a nie wiem czy nie dwukrotnie, kontrolowaliśmy realizację przygotowania do uruchomienia inwestycji dotyczącej elektrowni atomowej w Polsce. Elektrowni też nie ma, a kontrolowaliśmy to w kontekście ponoszonych wydatków.

Oczywiście do państwa należy decyzja jak to zaopiniujecie. Kontrola w praktyce rozpoczęłaby się w drugiej połowie 2020 roku, po zakończeniu kontroli budżetowej, która jest zawsze w pierwszym półroczu. Nie znam i nie analizowałem harmonogramu szczegółowo, ale zakładam, że do tego czasu jakieś działania będą podjęte. Jest pełnomocnik do spraw CPK w tym zakresie i podejmuje różne działania, także w kontekście tak zwanych konsultacji społecznych. Rzecz jasna zakres takiej kontroli będzie uzależniony od tego, co do tego czasu będzie zrobione. Ale państwo, jako komisja, prezentujecie opinię czy uważacie to za celowe i uzasadnione.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę.

Poseł Ryszard Wilczyński (PO-KO):

Uważam to zdecydowanie za celowe. To jest zbyt ważny projekt, który miał być gotowy bodaj w 2027 roku. Tutaj powinna być jednoznaczna opinia – czy to przedsięwzięcie ma szansę na realizację. W przyszłym roku minie trzeci rok pracy nad tym projektem, więc jak najbardziej wiedza na ten temat jest potrzebna.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Zgadzam się z panem, panie pośle. Pan daje podobne uzasadnienia jak pan Meysztowicz. O tym czy ta inwestycja jest potrzebna decyduje rząd, prawda?

Poseł Ryszard Wilczyński (PO-KO):

Nie czy jest potrzebna, czy rzeczywiście ma szanse na realizację. W sensie takim, że jest na jakiejś linii realizacyjnej. Chodzi o stan zaawansowania przedsięwzięcia, zarówno od strony koncepcyjnej, jak i od strony rzeczywistych robót, które są gigantyczne. Podprowadzenie całej infrastruktury komunikacyjnej, z tak zwanym słynnym „Y” kolejowym, autostrady i tak dalej.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Centralny Port Komunikacyjny, jak nazwa wskazuje. Proponuję, żebyśmy jeszcze się nad tym zastanowili i rozstrzygnęli ten punkt w czwartek. Proszę.

Poseł Jerzy Meysztowicz (N) – spoza składu Komisji:

Jeszcze jeden argument. Może dojść do sytuacji, w której zostaną wydane środki budżetowe, a realizacja napotka na takie przeszkody, że do niej nie dojdzie. Jeśli wydamy na przykład pieniądze na zakup terenu, a okaże się później, że wszystkie badania stwierdzą, że jest to nieopłacalne z punktu widzenia finansowego – będzie to inwestycja, która się nie zwróci i w pewnym momencie zostanie zatrzymana, to trzeba będzie sprawdzić czy rzeczywiście są takie okoliczności, które sugerują wstrzymanie się z wydawaniem tych środków budżetowych, kiedy nie ma gwarancji, że ta inwestycja zostanie zrealizowana do końca. W zasadzie chodzi o to, żeby sprawdzić te środki, które są w tej chwili przeznaczone na przygotowanie tej inwestycji. Uważam tą kontrolę za jak najbardziej zasadną.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Zostawimy to, tak jak powiedziałem. Każdy z państwa może użyć dodatkowych argumentów, natomiast sięgając pamięcią do ustawy, trudno NIK byłoby określać czy ta inwestycja będzie opłacalna, czy nie. Dajemy na razie znak zapytania dla tej pozycji.

Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej przedstawiła następujące propozycje: „Kontrola wszystkich wydatków sektora publicznego z uwzględnieniem spółek zależnych od Skarbu Państwa związanych z Rejsem Niepodległości".

Dziękuję, panie pośle.

„Ocena procesu renacjonalizacji Stoczni Gdańskiej – cena i celowość zakupu"; „Przekop Mierzei Wiślanej – weryfikacja geopolitycznych, strategicznych i ekonomicznych podstaw decyzji"; „Realizacja kontraktu budowy promu pasażersko-samochodowego przez MSR Gryfia"; „Realizacja programu restrukturyzacyjnego w MSR Gryfia w latach 2016–2018"; „Warunki finansowania programu naprawczego w Polskiej Żegludze Morskiej, w szczególności zrealizowanego przez porty". Proszę.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Jeszcze tytułem dodatkowej informacji, my przy tej analizie, tak jak państwo oczekiwaliście do tej pory, tam gdzie mogliśmy, staraliśmy się wychodzić naprzeciw oczekiwaniom poszczególnych komisji. U nas rozmawialiśmy dodatkowo z poszczególnymi jednostkami, które merytorycznie czułyby się na siłach w kontekście planów kontrolnych do przeprowadzenia. Efektem tej analizy jest informacja, którą państwu przedstawiam.

Co do wniosków Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej – „Kontrola wszystkich wydatków sektora publicznego z uwzględnieniem spółek zależnych od Skarbu Państwa związanych z Rejsem Niepodległości" – tak, ale jako kontrola doraźna. Jej zakres nie jest aż tak znaczący.

W kwestii tematu „Ocena procesu renacjonalizacji Stoczni Gdańskiej – cena i celowość zakupu" – w dużej części analizowaliśmy to całkiem niedawno. Przeprowadzaliśmy kontrolę w kontekście działalności stref ekonomicznych. W jej ramach badaliśmy działalność Pomorskiej Strefy Ekonomicznej, która jest w dużej części usytuowana na tym terenie. Przeczytam to co mamy w dokumentach Agencji Rozwoju Przemysłu: „Uważamy, że taka kontrola byłaby zasadna, ale ewentualnie rok później, czyli w 2021 roku". Ponieważ według planu restrukturyzacji Stoczni Gdańskiej, efekty mają się pojawić dopiero w połowie 2020 roku, czyli w momencie, kiedy mielibyśmy zacząć kontrolę, pojawiłyby się pierwsze efekty tego planu, który jest wdrażany. Uważamy, że temat jest ciekawy, ale żeby nie wprowadzać go do planu na rok 2020, natomiast rozważyć czy nie wykorzystać go w momencie przygotowywania planu na rok 2021. Wtedy, według tych dokumentów rządowych, które mogliśmy ocenić, będą pierwsze efekty do oceny wprowadzonej restrukturyzacji.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czyli nie?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

W przypadku drugiego tematu – nie.

Jeśli chodzi o „Przekop Mierzei Wiślanej – weryfikacja geopolitycznych, strategicznych i ekonomicznych podstaw decyzji" – uważamy tą propozycję za ciekawą, ale tak samo jak poprzednia propozycja, bardziej nadaje się do planu na rok 2021. Dziś jesteśmy, jak państwo wiedzą, na takim etapie, że mamy decyzję lokalizacyjną i usunięte zalesienie. Według posiadanych przez nas informacji, jeśli bardziej chcemy ocenić realizację inwestycji – ona nie ma takiego szerokiego zakresu jak CPK, gdzie są rzeczywiste koszty związane także z rozbudową infrastruktury, uważamy, że ten temat jest ciekawy, ale do planu pracy na rok 2021.

Czwarty temat zgłoszony przez Komisję, czyli „Realizacja kontraktu budowy promu pasażersko-samochodowego przez MSR Gryfia" – tak, tylko ta kontrola jest już realizowana, w ramach kontroli „Realizacja wybranych projektów flagowych strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju". Nie musimy więc wprowadzać tej kontroli do planu, gdyż jest w trakcie realizacji. To samo w sprawie kolejnego tematu „Realizacja programu restrukturyzacyjnego w MSR Gryfia w latach 2016–2018" – również kontrola realizowana w ramach wcześniej wymienionej kontroli.

Ostatnia propozycja zgłoszona przez Komisję: „Warunki finansowania programu naprawczego w Polskiej Żegludze Morskiej, w szczególności zrealizowanego przez porty" – tak, kontrola jest wpisana do planu tegorocznych kontroli, a więc będzie przeprowadzona i nie wpisujemy jej na przyszły rok.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czyli ten postulat jest niezasadny?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Jesteśmy przeciwni wpisywaniu do planu, bo już tą kontrolę robimy.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czyli minus.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

My przyjęliśmy nomenklaturę, żeby komisja miała tą satysfakcję – tak realizujemy i to już w bieżącym roku.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

W temacie czwórki i piątki mamy jasność?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Czwórkę i piątkę też już realizujemy.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czyli jako minus?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Panie przewodniczący, w zeszłym roku przygotowaliśmy opinię, że tak przyjmujemy do realizacji i zaznaczaliśmy co jest realizowane, a co jest w planie. Dzięki temu Komisja miała szansę na lepszy dialog z komisjami problemowymi, odpowiadając bardziej pozytywnie na ich sugestie.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę to jakoś w protokole odznaczyć.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

My przygotujemy. W zeszłym roku przekazaliśmy.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

To pójdzie do Prezydium Sejmu. Żeby miało ono czytelny obraz i nie była to rzecz negatywna, no któryś z marszałków lub przedstawicieli klubów może to podnieść.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Tak, przygotujemy to właśnie w taki sposób.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Propozycje Komisji Infrastruktury: „Organizacja ruchu pojazdów nienormatywnych po drogach publicznych"; „Dostosowanie sieci drogowej do nośności 11,5 t/oś"; „Eliminacja z ruchu drogowego nietrzeźwych kierujących"; „Działalność regionalnych portów lotniczych"; „Zapewnienie integralności infrastruktury kolejowej w Polsce"; „Wykorzystanie funduszu termomodernizacji i remontów w gminnych programach niskoemisyjności"; „Realizacja przez gminy zadań wynikających z ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów"; „Przygotowanie administracji publicznej do realizacji programu Dostępność plus"; „Stan drożenia dyrektywy INSPIRE"; „Funkcjonowanie Krajowego Zasobu Nieruchomości i programu Mieszkanie plus".

Pozycja dziewiąta – co oznacza ten skrót?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

INSPIRE to jedna z dyrektyw.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

No tak, INSPIRE, to z angielskiego. Co to jest za dyrektywa?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

To jest dyrektywa w kontekście wprowadzenia baz danych infrastruktury informacji przestrzennej. Taki geo-port, ale ogólnoeuropejski.

Jeśli chodzi propozycję tematu „Organizacja ruchu pojazdów nienormatywnych po drogach publicznych" – tak, jesteśmy za wprowadzeniem, go do planu pracy.

Temat „Dostosowanie sieci drogowej do nośności 11,5 t/oś" – również tak.

„Eliminacja z ruchu drogowego nietrzeźwych kierujących" – jesteśmy sceptyczni, z uwagi na niejednoznaczne ujęcie tematu i oczekiwań kierowanych w stronę NIK w tym zakresie. To raczej wniosek do Policji niż do Izby.

„Działalność regionalnych portów lotniczych" – tak, pozytywna rekomendacja z naszej strony.

„Zapewnienie integralności infrastruktury kolejowej w Polsce" – tak…

Poseł Ryszard Wilczyński (PO-KO):

A co to jest integralność infrastruktury kolejowej?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Z naszego punktu widzenia rozumiemy to jako spełnienie… Zresztą, oddam głos panu dyrektorowi, który to analizował.

Dyrektor Departamentu Strategii NIK Marek Cur:

Mamy różnych przewoźników, różne koleje i tak naprawdę zbadanie jak to funkcjonuje jako jeden organizm w całej Polsce. Tak czytam intencję Komisji, która przedstawiła propozycję.

Poseł Ryszard Wilczyński (PO-KO):

Panie przewodniczący, ja bym zapytał Komisję, o co chodzi. Czy chodzi o spójność sieci kolejowej, czy różnego rodzaju podmioty, funkcjonujące w infrastrukturze kolejowej, działają w sposób, który można by określić jako… Pojęcie integralności jest tutaj absolutnie niejasne. Nie wiem, o co może chodzić.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Przyznaję, że mieliśmy z tym problem. Przyjęliśmy interpretację rozszerzającą, że chodzi o integralność przedmiotową i podmiotową. Podmiotową w kontekście przewoźników wykonujących tą usługę oraz przedmiotową w zakresie tego, czy nie ma białych plam na mapie, jeśli chodzi o dostęp do infrastruktury kolejowej. Tak naprawdę Komisja sformułowała to tak, że poruszamy się w sferze naszych interpretacji. My jesteśmy za wprowadzeniem, ale gdyby Komisja wystąpiła do Komisji Infrastruktury z prośbą o doprecyzowanie, to by nam rzeczywiście bardzo ułatwiło przygotowanie programu takiej kontroli.

„Wykorzystanie funduszu termomodernizacji i remontów w gminnych programach niskoemisyjności" – tak, już realizujemy taką kontrolę zatytułowaną „Efekty termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych finansowanych ze środków publicznych". Wnioski z tej kontroli będziemy prezentować w najbliższych tygodniach. Tak więc realizujemy, ale do planu nie włączamy.

Temat „Realizacja przez gminy zadań wynikających z ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów" – tak, jesteśmy za wprowadzeniem do planu.

„Przygotowanie administracji publicznej do realizacji programu Dostępność plus" –również jesteśmy za wprowadzeniem.

„Stan wdrożenia dyrektywy INSPIRE" – nie, ponieważ w 2012 roku NIK publikowała już informację o wynikach kontroli „Prowadzenie baz danych jako podstawy do tworzenia infrastruktury informacji przestrzennej INSPIRE". Celem kontroli była wtedy między innymi ocena skuteczności działań organów odpowiedzialnych za tworzenie infrastruktury informacji przestrzennej oraz monitorowania funkcjonowania i przebiegu rozwoju. W kolejnych latach przeprowadzaliśmy także kontrole doraźne sprawdzające, w zakresie realizacji wniosków pokontrolnych, które w większości wykazały, iż wnioski zostały zrealizowane. Równocześnie nie zaszły żadne zmiany w regulacjach prawnych dotyczących wyżej wymienionego tematu. Stąd nasza negatywna opinia.

„Funkcjonowanie Krajowego Zasobu Nieruchomości i programu Mieszkanie plus" – tak, jesteśmy za wprowadzeniem tego tematu do planu.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Jakieś uwagi z państwa strony? Nie ma.

Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki przedstawiła sześć propozycji: „Kontrola funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego"; „Kontrola funkcjonowania Polskiego Związku Łuczniczego, ze szczególnym uwzględnieniem sposobu wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na działalność związku"; „Kontrola funkcjonowania Polskiego Związku Hokeja na Trawie"; „Kontrola funkcjonowania Polskiego Związku Karate"; „Kontrola zasadności przyznawania przez resort sportu i turystyki środków finansowych na realizację zadań z przeznaczeniem na inwestycje sportowe"; „Kontrola funkcjonowania klas sportowych".

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Jeśli chodzi o propozycję zgłoszoną przez Komisję Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki: „Kontrola funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego" – tak, jesteśmy za wprowadzeniem tego tematu do Planu.

„Kontrola funkcjonowania Polskiego Związku Łuczniczego, ze szczególnym uwzględnieniem sposobu wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na działalność związku" – jesteśmy przeciwni, bo zrealizowaliśmy niedawno kontrolę doraźną w zakresie wykorzystania i rozliczenia środków budżetu państwa oraz Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, przyznanych Polskiemu Związkowi Łuczniczemu przez ministra sportu i turystyki. Wyniki tej kontroli publikowaliśmy w styczniu tego roku. Dlatego jesteśmy przeciwni ponownemu wprowadzeniu tej propozycji.

„Kontrola funkcjonowania Polskiego Związku Hokeja na Trawie" – jesteśmy sceptyczni, dlatego że toczy się śledztwo. Wszczęte zostało w październiku ubiegłego roku przez Prokuraturę Okręgową w Poznaniu, w sprawie niegospodarności w latach 2011–2017 w Polskim Związku Hokeja na Trawie z siedzibą w Poznaniu i działania w nim zorganizowanej grupy przestępczej. W związku z postępowaniem zabezpieczono całą dokumentację związaną z przedmiotem śledztwa. Nie mielibyśmy czego kontrolować, dlatego przedstawiamy opinię negatywną.

W temacie „Kontrola funkcjonowania Polskiego Związku Karate" – toczy się obecnie spór między Polskim Związkiem Karate z Polską Unią Karate, także ze Światową Federacją Karate, dotyczącą wykluczenia PZK z szeregów tej międzynarodowej organizacji. Rekomendowaliśmy przeprowadzenie takiej kontroli dopiero po rozstrzygnięciu tego sporu. Dlatego jesteśmy przeciwni wprowadzaniu tego tematu do planu pracy.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Polski Związek Karate korzystał ze środków budżetowych.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Jeżeli korzystał ze środków budżetowych to był objęty kontrolą, w ramach której kontrolowaliśmy wszystkie federacje sportowe w ramach środków, które otrzymywały z budżetu państwa. Środki te trafiały w sposób szczególny do tych dyscyplin, które są dyscyplinami olimpijskimi. Ja nie mam teraz odnotowanego…

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Panie prezesie, jaki to będzie miało wpływ na decyzję o kontroli, czy związek będzie wykluczony z federacji, czy nie?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Jeśli nie jest członkiem federacji to nie otrzymuje żadnych środków publicznych. Takie są przepisy.

Temat piąty „Kontrola zasadności przyznawania przez resort sportu i turystyki środków finansowych na realizację zadań z przeznaczeniem na inwestycje sportowe” – tak, jesteśmy za wprowadzeniem do planu.

„Kontrola funkcjonowania klas sportowych” – jesteśmy przeciwni, ponieważ 3 lata temu przeprowadzaliśmy kontrolę „Szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo”. W ramach tej kontroli zbadaliśmy prawie 20 ponadgimnazjalnych szkół mistrzostwa sportowego w zakresie organizacji, realizacji oraz finansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Nie były zmieniane przepisy w tym zakresie, dlatego uważamy, że mamy szczegółową informację.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec tych propozycji? Nie ma.

Przechodzimy do Komisji Łączności z Polakami za Granicą. Po korekcie przedstawiciela tejże Komisji mamy jedną propozycję: „Kontrola Ministerstwa Edukacji Narodowej i Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą w zakresie prowadzenia programów szkoleń dla nauczycieli polonijnych (ze szczególnym wskazaniem dla jakich krajów są dostępne szkolenia oraz uwzględnieniem proporcji w przygotowaniu nauczycieli do nauczania słownictwa, kultury oraz nauczania gramatyki metodą komunikacyjną)”.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Tak, jesteśmy za wprowadzeniem tego tematu do planu.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Są uwagi? Nie ma.

Komisja Mniejszości Narodowych i Etnicznych – dwie propozycje: „Kontrola wydatkowania przez jednostki samorządu terytorialnego środków z części oświatowej subwencji ogólnej, przeznaczonych na podtrzymywanie tożsamości kulturowej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym”; „Kontrola racjonalności wydatkowania środków z Programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014–2020”. Proszę.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Tak, jesteśmy za wprowadzeniem pierwszego tematu.

Jesteśmy natomiast przeciwni wprowadzaniu drugiego tematu, gdyż niecałe 2 lata temu opublikowaliśmy wyniki przeprowadzonej na wniosek Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych kontroli: „Realizacja przez gminy w województwa małopolskiego zadań w ramach programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014–2020”. Ze względu na usytuowanie geograficzne to właśnie Małopolska jest tym miejscem, w którym zasadnicza część całej społeczności romskiej w Polsce się znajduje. Wszystkie wnioski z tego programu są nadal aktualne – analizowaliśmy. Wobec tej propozycji jesteśmy sceptyczni.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Nie ma sprzeciwu?

Przechodzimy do siedmiu propozycji Komisji Obrony Narodowej: „Osiąganie gotowości mobilizacyjnej i bojowej Sił Zbrojnych RP do realizacji zadań w czasie wojny"; „Remont i modernizacja wybranego sprzętu wojskowego"; „Prowadzenie inwestycji budowlanej pn. Budowa Muzeum Wojska Polskiego"; „Korzystanie z zasobów (nieruchomości i sprzętu wojskowego) resortu obrony narodowej przez podmioty zewnętrzne"; „Ocena działań Rady Ministrów w zakresie pozyskania śmigłowców dla Sił Zbrojnych – w szczególności w zakresie realizacji potrzeb wojska"; „Ocena działań podkomisji do ponownego zbadania katastrofy samolotu Tu-154M zaistniałej w dniu 10 kwietnia 2010 r. w Smoleńsku w zakresie legalności i rzetelności tych działań oraz kosztów jej funkcjonowania"; „Ocena stanu państwowego przemysłu zbrojeniowego, a w szczególności zagrożeń dla jego przyszłości w związku ze spadkiem udziału w kontraktach MON z 60% w latach ubiegłych do ok 30% obecnie". Proszę.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Jedna informacja wstępna – wszystkie tematy są interesujące, ale zawsze w przypadku tematów związanych z obroną narodową, musimy analizować, które z nich możemy wprowadzić, ponieważ ilość pracowników mogących przeprowadzić takie kontrole jest ograniczona. Chodzi o dopuszczenia do tajemnic prawnie chronionych. Taka jest specyfika pracy tego departamentu. Dlatego też dokonywaliśmy jakiegoś wyboru.

W zakresie zgłoszonych tematów, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Komisji Obrony Narodowej, propozycja: „Osiąganie gotowości mobilizacyjnej i bojowej Sił Zbrojnych RP do realizacji zadań w czasie wojny" – tak, jesteśmy za wprowadzeniem do planu.

„Remont i modernizacja wybranego sprzętu wojskowego" – również tak.

„Prowadzenie inwestycji budowlanej pn. Budowa Muzeum Wojska Polskiego" – jesteśmy przeciwni, z uwagi na to, że w planie pracy na ten rok uwzględniona została już szersza kontrola: „Sporządzanie i realizacja planów inwestycji budowlanych w resorcie obrony narodowej" i do tego zagadnienia ona też w jakiejś części nawiązuje.

„Korzystanie z zasobów (nieruchomości i sprzętu wojskowego) resortu obrony narodowej przez podmioty zewnętrzne" – z uwagi na szczupłość zasobów przedstawiamy opinię negatywną.

„Ocena działań Rady Ministrów w zakresie pozyskania śmigłowców dla Sił Zbrojnych – w szczególności w zakresie realizacji potrzeb wojska" – tak, jesteśmy za wprowadzeniem tej kontroli do planu.

„Ocena działań podkomisji do ponownego zbadania katastrofy samolotu Tu-154M zaistniałej w dniu 10 kwietnia 2010 r. w Smoleńsku w zakresie legalności i rzetelności tych działań oraz kosztów jej funkcjonowania" – również rekomendacja pozytywna.

Ostatni temat „Ocena stanu państwowego przemysłu zbrojeniowego, a w szczególności zagrożeń dla jego przyszłości w związku ze spadkiem udziału w kontraktach MON z 60% w latach ubiegłych do ok 30% obecnie" – tak, ponieważ już to zagadnienie realizujemy. Właśnie opracowujemy informację o wynikach kontroli „Funkcjonowanie Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A. i spółek zależnych", w której dokonywana jest ocena udziału spółek z grupy kapitałowej PGZ, w planie modernizacji technicznej sił zbrojnych na lata 2013–2022, czyli nie wpisanie do planu, ale jest w trakcie realizacji, zakres przedmiotowy tej kontroli.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czy jest sprzeciw? Nie ma.

Trzy propozycje Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa: „Kontrola wydanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska decyzji na transgraniczne przemieszczenie odpadów w latach 2013–2018"; „Kontrola funkcjonowania w latach 2013-2018 systemu kontroli transgranicznego przemieszczania odpadów niewymagających zezwolenia, w tym jedynie informowania"; „Kontrola decyzji administracyjnych w sprawie pozwoleń zintegrowanych na emisje zanieczyszczeń do powietrza (PM 10, PM 2,5) przez zakłady przemysłowe spalające odpady poprodukcyjne".

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Co do pierwszych dwóch tematów, tak bo już realizujemy. Czyli nie do planu, ale taka kontrola trwa. Nazywa się ona „Transgraniczne przemieszczanie odpadów pomiędzy

Ukrainą, Słowacją i Polską" i jest w trakcie realizacji. W ramach tej kontroli analizujemy też całokształt przepisów związanych z transgranicznym przemieszczaniem odpadów w Polsce.

W kwestii tematu „Kontrola decyzji administracyjnych w sprawie pozwoleń zintegrowanych na emisje zanieczyszczeń do powietrza (PM 10, PM 2,5) przez zakłady przemysłowe spalające odpady poprodukcyjne". Z posiedzenia Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dotyczącego planu pracy NIK na rok 2020 wynikało, że kontrolą miały być objęte zagraniczne zakłady przemysłowe spalające odpady poprodukcyjne. Zastanawialiśmy się o jakie jednostki chodzi, może komunalne. Jeżeli mówimy o zagranicznych odpadach przemysłowych, to my w sensie prawnych możliwości nie możemy ich skontrolować. Kontrola prawidłowości wydawania pozwoleń zintegrowanych na emisję zanieczyszczeń do powietrza leży formalnie we właściwości wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska, którzy sporządzają roczne plany działalności kontrolnej, obejmującej między innymi wykaz instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego. Przy czym w odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego okres pomiędzy kontrolami nie może przekraczać roku, dla instalacji stwarzających największe zagrożenie lub trzech lat dla instalacji stwarzających mniejsze zagrożenie.

Od strony formalnej nie możemy tej kontroli przeprowadzić, bo od tego jest inna służba, czyli wojewódzki inspektorat ochrony środowiska, który dodatkowo porusza się w specjalnych przepisach dedykowanych tym zagadnieniom, które ograniczają ilość przeprowadzanych kontroli w tych podmiotach. Dlatego jesteśmy przeciwni wprowadzeniu tej kontroli do Planu.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję, czy są jakieś uwagi? Nie ma.

Komisja Polityki Senioralnej: „Aktualny stan opieki geriatrycznej w Polsce"; „Przystosowanie przestrzeni publicznej dla osób starszych w kontekście programu Dostępność plus"; „Zabezpieczenie potrzeb osób starszych z niedosłuchem"; „Realizacja polityki senioralnej przez samorządy"; „Realizacja kształcenia geriatrycznego dla profesjonalistów opieki medycznej"; „Efekty wdrożenia programu Leki 75+"; „Sytuacja osób niepełnosprawnych w wieku starszym"; „Leczenie uzależnień u osób starszych – stan obecny"; „Dostępność do terapii zajęciowej osób starszych jako formy utrzymania samodzielności w życiu codziennym"; „Funkcjonowanie zakładów opiekuńczo-leczniczych". Proszę.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Komisja hojnie wykazała swoje zainteresowanie jeśli chodzi o propozycje tematów.

„Aktualny stan opieki geriatrycznej w Polsce" – nie, ponieważ ta kontrola została niedawno zrealizowana. Nazywała się „Opieka medyczna nad osobami w wieku podeszłym". Wnioski z tej kontroli są wciąż aktualne. Była to bardzo głośna kontrola. Prezentowaliśmy ją także na kilku posiedzeniach komisji sejmowych. Przedstawiamy opinię negatywną.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Komisja rozpatrywała tą informację?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Nie wiem. Kontrola była publikowana w 2015 roku. Ja nie wiem czy to było przed wyborami, czy po… Moim zdaniem była bezpośrednio przed wyborami. Komisji jeszcze wtedy nie było. Powołana została w tej kadencji.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Mogło to umknąć członkom Komisji. Informacja do ministerstwa i osób odpowiedzialnych za ten aktualny stan opieki, oczywiście doszła.

Następne.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

„Przystosowanie przestrzeni publicznej dla osób starszych w kontekście programu Dostępność plus" – jesteśmy za wprowadzeniem do planu. Ten sam temat zgłaszała również inna komisja.

„Zabezpieczenie potrzeb osób starszych z niedosłuchem" – tak, tematyka tej kontroli jest teraz realizowana w ramach kontroli „Dostępność refundowanych wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie". Będziemy w krótce publikować wnioski z tej kontroli. Tam są wszystkie zagadnienia związane z realizacją dla osób z niedosłuchem – zakupem urządzeń, wyrobów medycznych pomagających tym osobom. Nie do planu, ponieważ jest w trakcie realizacji.

Propozycja „Realizacja polityki senioralnej przez samorządy" – również nie do planu, bo jest realizowana. Trwa właśnie kontrola „Realizacja programów na rzecz aktywności społecznej osób starszych".

Temat „Realizacja kształcenia geriatrycznego dla profesjonalistów opieki medycznej" – nie, ponieważ tematyka objęta sugestią była już przedmiotem zrealizowanej szerszej kontroli, którą publikowaliśmy 2 lata temu. Nazywała się ona „Kształcenie i przygotowanie zawodowe kadr medycznych", w ramach której analizowaliśmy kadry medyczne również w kontekście opieki geriatrycznej.

„Efekty wdrożenia programu Leki 75+" – nie. Dwa tygodnie temu publikowaliśmy informację z kontroli „Program bezpłatnych leków dla seniorów – Leki 75+".

„Sytuacja osób niepełnosprawnych w wieku starszym" – jesteśmy sceptyczni, ponieważ takie ujęcie tematu jest tak szerokie. Mamy osoby starsze niepełnosprawne, które nie funkcjonują jako wyodrębniona kategoria beneficjentów działań. W przypadku tej grupy osób do głównych obszarów problemowych należą: usługi opiekuńcze, opieka zdrowotna, przeciwdziałanie wykluczeniu i aktywizacja. Aktualne informacje na temat tych poszczególnych wszystkich tematów, które wskazywałem my publikowaliśmy. W ciągu tylko ostatnich trzech lat publikowaliśmy kontrole: „Wykorzystanie przez samorządy powiatowe środków PFRON"; „Realizacja przez podmioty wykonujące zadania publiczne dostosowania ich stron internetowych do potrzeb osób niepełnosprawnych". W trakcie jest kontrola „Realizacja zadań zleconych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych organizacjom pozarządowym". Uważamy, że te najważniejsze tematy z propozycji o tak szerokim zakresie, są już dostępne lub przeprowadzamy kontrolę w tym obszarze.

Nie wymieniłem nawet wszystkich kontroli, bo mam tu jeszcze sześć kolejnych, które zrealizowaliśmy w kontekście opieki medycznej dla osób w wieku podeszłym – opieki w dziennych domach pomocy, chorującymi na Alzheimera, usług opiekuńczych świadczonych osobom starszym w miejscu zamieszkania, czy realizacja rządowych programów na rzecz aktywności społecznej osób starszych. Dlatego jesteśmy przeciwni wprowadzaniu kontroli do planu.

Kolejna propozycja „Leczenie uzależnień u osób starszych – stan obecny" – jesteśmy przeciwni, z powodu tego, że na obecnym etapie prowadzimy analizy możliwości przeprowadzenia kontroli w szerszym zakresie, dotyczącym leczenia uzależnień, bez wyodrębniania konkretnych grup pacjentów. Rządowe programy mówią o leczeniu osób uzależnionych i nie mamy rozgraniczeń czy leczymy nastolatków, osoby w wieku produkcyjnym, czy osoby starsze, na przykład z uzależnienia alkoholowego. Stąd poważnie analizujemy, ale szerszy temat. Co do leczenia, tak wąskiego tematu, leczenia uzależnień tylko u osób starszych, jesteśmy przeciwni.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Jak będziecie badać to leczenie?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Realizacja rządowych programów, ich skuteczność, finansowanie. Nie podjęliśmy jeszcze decyzji.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Skuteczność w jaki sposób będzie badana?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Bardziej dostępność i powrotność do uzależnienia. Możemy sprawdzić statystyki, ile razy osoba korzystała z leczenia uzależnienia alkoholowego i czy w tej grupie osób, które były wcześniej objęte leczeniem, jaki jest poziom powrotności do leczenia. W ten sposób można to tylko zbadać. Pan dyrektor.

Dyrektor Departamentu Strategii NIK Marek Cur:

Jesteśmy w trakcie kontroli profilaktyki uzależnień. Być może następnym krokiem będzie kontrola dostępności leczenia uzależnień od alkoholu i narkotyków. W podobny sposób jak badamy inne typy schorzeń. Jeśli badamy, jak jest zarządzany proces leczenia przykładowo Alzheimera, tak samo możemy zbadać leczenie uzależnień i sprawdzić dostępność do tego rodzaju opieki.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Mnie to interesowało w kontekście jakie instrumenty są do zbadania tego. Państwo na pewno zdajecie sobie z tego sprawę, że część osób, która powróciła do nałogu, niekoniecznie od razu zgłosiła się ponownie do poradni. To może pozostawać przez pewien czas, a może nawet do końca w ukryciu.

Dyrektor Departamentu Strategii NIK Marek Cur:

Oczywiście, że możemy mówić tylko o tych, którzy próbują się leczyć i tych, których w jakiś sposób mamy zaewidencjonowanych. Nie znam tych danych, ale może okres oczekiwania na takie leczenie jest zbyt długi.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

To jest ważna informacja. Czy ten okres oczekiwania jest rozsądny.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Także na ile proces leczenia odbywa się w pobliżu miejsca zamieszkania, gdzie są osoby bliskie, czy jak wygląda stan infrastruktury w układzie geograficznym. Za każdym razem jednak trudno tu rozgraniczać wiekowo, więc co do takiego tematu opinia negatywna.

Kolejny temat „Dostępność do terapii zajęciowej osób starszych jako formy utrzymania samodzielności w życiu codziennym” – zagadnienie jest już w trakcie realizacji w ramach wspomnianej już kontroli „Realizacja rządowych programów na rzecz aktywności społecznej osób starszych”. Tak co do sugestii, nie jeśli chodzi o wpisanie do planu, bo kontrola właśnie trwa.

„Funkcjonowanie zakładów opiekuńczo-leczniczych” – tak, ale tylko w sensie sugestii, bo realizujemy. W tegorocznym planie jest kontrola „Dostępność opieki długoterminowej finansowanej przez NFZ”, czyli nie do planu, a tak – jeśli chodzi o sugestię.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Są uwagi? Nie ma.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny – dziewięć propozycji: „Warunki zatrudnienia oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu w ośrodkach pomocy społecznej”; „Polityka państwa w zakresie wspierania rodzin z dorosłymi osobami dotkniętymi niepełnosprawnością intelektualną, chorobą psychiczną, alkoholizmem lub autyzmem”; „Zatrudnianie osób niepełnosprawnych przez agencje ochrony w Polsce”; „Zatrudnianie pracowników na podstawie umów cywilnoprawnych przez jednostki administracji publicznej”; „Finansowanie działalności barów mlecznych w Polsce”; „Dostępność miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych w Polsce”; „Realizacja kompleksowego programu wsparcia dla rodzin Za życiem”; „Sytuacja kobiet na rynku pracy. Aktywność zawodowa kobiet korzystających z urlopów macierzyńskich i wychowawczych”; „Nierówności płacowe wobec kobiet w jednostkach administracji publicznej”. Proszę.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Co do tematu „Warunki zatrudnienia oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu w ośrodkach pomocy społecznej” – tak jako sugestia, nie do planu. Jesteśmy w trakcie realizacji kontroli „Warunki pracy pracowników socjalnych w gminach”. Wyniki będą w krótce publikowane.

„Polityka państwa w zakresie wspierania rodzin z dorosłymi osobami dotkniętymi niepełnosprawnością intelektualną, chorobą psychiczną, alkoholizmem lub autyzmem" – kontrola w takim obszarze tematycznym była ujęta w planie pracy na ten rok. Jednakże z uwagi na powstanie solidarnościowego funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych oraz wdrożenie kolejnych programów w ramach programów wsparcia na rok 2019, zasadnym stało się wykreślenie tej kontroli z planu pracy na rok 2019 oraz przeprowadzenie kontroli w tym temacie po upływie roku od uruchomienia poszczególnych programów wsparcia. Uważamy, że jest to bardzo ciekawy temat, ale do kontroli na rok 2021, co umożliwi ocenę efektów wdrożenia, w tym wpływu na skuteczność działań organów państwa na rzecz dorosłych osób niesamodzielnych, pozostających pod opieką rodzin. Nie w kontekście wpisania do planu.

„Zatrudnianie osób niepełnosprawnych przez agencje ochrony w Polsce" – tak, jesteśmy za wpisaniem takiego tematu do planu pracy.

„Zatrudnianie pracowników na podstawie umów cywilnoprawnych przez jednostki administracji publicznej" – jesteśmy sceptyczni, ponieważ zagadnienie jest badane co roku podczas kontroli wykonania budżetu państwa. Tak kontrolujemy ilość umów o pracę i umów cywilnoprawnych. Dodatkowo zatrudnianie pracowników na podstawie umów cywilnoprawnych jest corocznie przedmiotem badania Państwowej Inspekcji Pracy. Wiemy, że te kontrole są intensywniejsze w ostatnim czasie – przynajmniej tak informuje PIP. Jesteśmy przeciwni wpisaniu tego do planu.

„Finansowanie działalności barów mlecznych w Polsce" – dofinansowanie jest realizowane na podstawie rozporządzenia ministra finansów w sprawie dotacji przedmiotowych, do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych. Było już to przedmiotem naszej kontroli w ramach kontroli wykonania budżetu państwa i nie stwierdziliśmy w tym zakresie nieprawidłowości. Dlatego uważamy, że nie ma takiej potrzeby, by wprowadzać to do planu pracy.

„Dostępność miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych w Polsce" – tak w sensie przyjęcia sugestii, nie jeśli chodzi o wpisania do planu. Zagadnienie to jest właśnie badane przez nas w ramach kontroli funkcjonowania płatnego parkowania w miastach i w ramach tego analizujemy także temat miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

„Realizacja kompleksowego programu wsparcia dla rodzin „Za życiem" – tak, ale w ramach kontroli doraźnej i rozpoznawczej. Byłaby ona kontrolą poprzedzającą kontrolę szerszą planowaną w następnym roku.

„Sytuacja kobiet na rynku pracy. Aktywność zawodowa kobiet korzystających z urlopów macierzyńskich i wychowawczych" – jesteśmy przeciwni wpisaniu do planu pracy ze względu na brak uprawnień NIK do kontroli w tym zakresie u prywatnych przedsiębiorców. Nieprawidłowości należy głównie oczekiwać w firmach prywatnych, dlatego też właściwszym organem do przeprowadzenia tej kontroli wydaje się Państwowa Inspekcja Pracy.

„Nierówności płacowe wobec kobiet w jednostkach administracji publicznej" – tak, rekomendacja pozytywna z naszej strony.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Proszę, pan poseł Wilczyński.

Poseł Ryszard Wilczyński (PO-KO):

Mam kilka uwag. Temat drugi, wiem, że NIK nie jest za tym żeby wprowadzać ten temat w roku przyszłym. Niemniej zwracam uwagę na sposób sformułowania tematu: „…dotkniętymi niepełnosprawnością intelektualną, chorobą psychiczną, alkoholizmem lub autyzmem". Szczególnie bulwersuje mnie ten alkoholizm i autyzm. Tak nie można tego ujmować. Albo mówimy o niepełnosprawnościach w sferze psychicznej – i mamy rozmaite choroby lub zespoły. Jak dziecko urodzi się z autyzmem mówimy o zespole. Prosiłbym, aby zwracać uwagę na to, aby tytuł nie budził złych skojarzeń i nie stygmatyzował. Tak być nie może.

Tak samo jeśli mówimy o nierównościach w jednostkach administracji publicznej – bez tezy na początek. Nie można w tytule kontroli jej zawierać. Chcemy zbadać, czy są nierówności płacowe, a potem wyjdzie czy dotyczą kobiet, czy na przykład ludzi do 25. roku życia lub po 55. roku życia. Również jeśli chodzi o aktywność zawodową

kobiet. Nie przyjmują państwo tego do planu, i słusznie, bo aktywność zawodowa jest w tym momencie zawieszona – w momencie korzystania z urlopów macierzyńskich lub wychowawczych. To są absurdalnie sformułowane tematy i aż dziw bierze, że weszło coś takiego.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Uwagi pana posła Wilczyńskiego są oczywiście słuszne. Natomiast zarówno ja, jak i pan prezes zacytowaliśmy to co napisała Komisja. Trzeba zwrócić na to uwagę i przeredagować to pytanie.

Pani przewodnicząca Komisji jest, rzeczywiście. To są takie nasze robocze dokumenty, a potem to co wyjdzie do Prezydium Sejmu, będzie miało charakter dokumentu oficjalnego. Gdybyśmy ten punkt napisali inaczej, to proszę bardzo. Jeśli chodzi o propozycję dziewiątą, to jest uwaga merytoryczna – tak to zostało intencjonalnie formułowane, zapewne nieprzypadkowo. Natomiast uwaga pana posła jest zupełnie słuszna. Jak już wiemy, to po co badać. Mogę liczyć, że przez sekretariat Komisji będzie to poprawione?

Poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Tak, oczywiście.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dobrze, dziękuję bardzo.

Czy są inne uwagi? Nie ma.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi – dwie propozycje: „Kontrola wydatkowania funduszy przeznaczonych na promocję gospodarczą, w szczególności w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych oraz wspierania rozwoju współpracy handlowej, przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w latach 2017–2019"; „Kontrola wydatkowania środków publicznych przez Krajową Radę Izb Rolniczych w latach 2015–2019". Proszę.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Jeśli chodzi o pierwszy temat – tak jesteśmy za wprowadzeniem tej kontroli do planu.

W kontekście „Kontrola wydatkowania środków publicznych przez Krajową Radę Izb Rolniczych w latach 2015–2019" – temat jest dosyć wąski, więc tak, ale jako kontrolę doraźną.

Jedynka do planu pracy, dwójka tak, ale jako kontrola doraźna, a więc nie do planu pracy. Przeprowadzimy ją jako kontrolę doraźną, więc będzie nawet szybciej.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Są jakieś uwagi? Nie ma.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka: „Resocjalizacja nieletnich w zakładach poprawczych".

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Nie, ponieważ ogłaszaliśmy w zeszłym roku informację z kontroli „Działalność resocjalizacyjna młodzieżowych ośrodków wychowawczych". Jesteśmy przeciwni, bo macie państwo bardzo aktualne wyniki z tego zakresu.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Siedem propozycji z Komisji Zdrowia: „Kontrola czasu oczekiwania pacjentów na SOR-ach i izbach przyjęć po wejściu w życie ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz jej nowelizacji z dnia 21 lutego 2019 r."; „Kontrola efektywności, liczby urodzonych dzieci, wydatkowanych środków finansowych i klinik zaangażowanych w rządowy Program kompleksowej ochrony zdrowia prokreacyjnego w Polsce w latach 2016–2020 wprowadzony 1 września 2016 r."; „Realizacja wykonania zadań z zakresu ortopedii i okulistyki dotyczących endoprotezoplastyki i zaćmy"; „Wykonanie ustawy – Prawo farmaceutyczne w zakresie koncentracji i dekoncentracji aptek"; „Efekty pracy dentobusów: pokrycie geograficzne, zakres działania, ilość zaopatrzonych dzieci, koszty opieki"; „Kontrola dostępności do rehabilitacji medycznej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej po wejściu w życie ustawy z dnia 9 maja 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających

osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności, odnośnie osób z ciężką niepełnosprawnością (dawny pierwszy stopień niepełnosprawności). Wpływ ww. zmian na dostępność dla pozostałych pacjentów wymagających rehabilitacji zarówno ambulatoryjnej jak i szpitalnej oraz sanatoryjnej"; „Kontrola podmiotów prowadzących poradnie lub ośrodki stacjonarne leczenia uzależnień bez wymaganego ustawowego wpisu do rejestru podmiotów prowadzących działalność leczniczą. Skutki zdrowotne, społeczne, gospodarcze i prawne wynikające z braku możliwości nadzoru organów kontrolnych podmiotów leczniczych". Proszę.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Co do pierwszej sugestii Komisji Zdrowia – tak, w tym roku będzie organizowana kontrola funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego. Propozycję przyjmujemy, lecz nie do planu, bo już realizujemy.

„Kontrola efektywności, liczby urodzonych dzieci, wydatkowanych środków finansowych i klinik zaangażowanych w rządowy Program kompleksowej ochrony zdrowia prokreacyjnego w Polsce w latach 2016–2020 wprowadzony 1 września 2016 r." – tak, temat już jest częściowo przedmiotem kontroli wykonania budżetu państwa w części 46. Zdrowie w odniesieniu do działań prowadzonych przez ministra zdrowia. Temat może być ujęty szerzej w ramach kontroli budżetu państwa w latach kolejnych. Tak – co do sugestii, bo efektywność sprawdzamy w ramach kontroli budżetowej, nie – co do ujęcia w planie pracy.

Temat trzeci, czyli „Realizacja wykonania zadań z zakresu ortopedii i okulistyki dotyczących endoprotezoplastyki i zaćmy" – tak, jesteśmy za wprowadzeniem do planu.

Kontrola: „Wykonanie ustawy – Prawo farmaceutyczne w zakresie koncentracji i dekoncentracji aptek" – nie, ponieważ tematyka jest już realizowana w ramach kontroli prowadzonej przez Państwową Inspekcję Farmaceutyczną. W ostatnich latach działalność Inspekcji była dwukrotnie sprawdzana przez NIK. Sama Izba 3 lata temu prezentowała wyniki kontroli „Wykonanie przez Państwową Inspekcję Farmaceutyczną zadań określonych w ustawie – Prawo farmaceutyczne" oraz rok temu „Działalność organów państwa na rzecz dostępności produktów leczniczych". NIK stwierdziła, że GIF nieskutecznie przeciwdziałała zjawisku dekoncentracji aptek. W wyniku łączenia się dochodziło do przekroczenia jednoprocentowego limitu w liczbach ogólnodostępnych miejsc możliwych do prowadzenia na terenie danego województwa, przez jednego przedsiębiorcę. Co ważniejsze, wskazano działania, jakie powinny być podjęte, aby zapobiegać tego rodzaju nieprawidłowościom. W związku z tym, że wnioski były prezentowane niedawno, nie wydaje się zasadne w tak krótkim odstępie czasu po raz kolejny kontrolować to samo.

„Efekty pracy dentobusów: pokrycie geograficzne, zakres działania, ilość zaopatrzonych dzieci, koszty opieki" – tak, jesteśmy za wpisaniem tej kontroli do planu.

Co do propozycji „Kontrola dostępności do rehabilitacji medycznej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej po wejściu w życie ustawy z dnia 9 maja 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności…" – tak, jesteśmy za wpisaniem do planu.

„Kontrola podmiotów prowadzących poradnie lub ośrodki stacjonarne leczenia uzależnień bez wymaganego ustawowego wpisu do rejestru podmiotów prowadzących działalność leczniczą…" – jesteśmy przeciwni, bo jeśli podmiot nie jest zarejestrowany, to nie posiada dokumentów niezbędnych w procesie kontraktowania świadczeń przez NFZ. Nie ma podstaw prawnych do kontroli podmiotów prywatnych. Podmioty publiczne mogą być kontrolowane tylko w zakresie wykorzystania środków publicznych. Jednak bez wpisu do rejestru takich środków nie otrzymują. Nie można również kontrolować skutków zdrowotnych podejmowanych działań medycznych. W praktyce, jeśli nie ma środków publicznych, nie możemy takiej kontroli przeprowadzić. Jesteśmy więc przeciwni wpisaniu tej kontroli do planu. Mówiąc kolokwialnie – jak nie jest zarejestrowany, to go nie ma. Jak ktoś pokątnie świadczy tego typu działalność, inne służby powinny się w to zaangażować.

Jeszcze tylko informacja. Z 84 sugestii zgłoszonych przez poszczególne komisje, my zarekomendowaliśmy 55 do realizacji, z czego 32 w formie kontroli planowych, 18 kontroli jest w trakcie realizacji w ramach planu na rok 2019, zaproponowaliśmy 4 kontrole w charakterze kontroli doraźnych. W praktyce wychodzimy naprzeciw 2/3 wniosków komisji. Pozostała 1/3 to są kontrole realizowane stosunkowo niedawno.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Proszę państwa, proponuję, aby Komisja upoważniła prezydium Komisji…

Poseł Ryszard Wilczyński (PO-KO):

Mogę, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę.

Poseł Ryszard Wilczyński (PO-KO):

Co do pierwszego tematu, on jest krytycznie ważny. Przy czym nie mieszałbym tu spraw. Jeżeli mówimy o kwestii funkcjonowania SOR-ów, to element oczekiwania jest jednym z wielu. W istocie chodzi o skuteczność i bezpieczeństwo, ratowanie życia, krótko mówiąc. Po to jest SOR. Nie mieszałbym tu izb przyjęć, bo one planowo przyjmują pacjentów. Tutaj trzeba by się zdecydować co chcemy kontrolować. Pamiętajmy, że SOR-y zostały obciążone pomocą wieczorową i weekendową. Generalnie chodzi o funkcjonowanie SOR -ów w jednym aspekcie – czasie oczekiwania.

Kolejna sprawa to utopienie tematu efektywności rządowego Programu kompleksowej ochrony zdrowia prokreacyjnego w kontroli wykonania budżetu jest błędem, dlatego że kwestie demograficzne, w kontekście trudności z efektywnością programu „500+”, są rzeczą kluczową. Wiemy, że ten program nie spełnia celów demograficznych, albo spełnia w ograniczonym zakresie. Mamy tu program, który ma wpłynąć, ma pomagać w podniesieniu dzietności. Generalnie ma pomagać osobom, które nie mogą mieć dzieci. Uważam więc, że trzeba zbadać cały system i zobaczyć czy on jest efektywny. Aspekt liczby urodzeń jest kluczowym miernikiem, absolutnie nie w ramach kontroli budżetowej, to jest bez sensu. Przepraszam, ale to znika. To ważna rzecz i powinniśmy mieć jasne odpowiedzi na te pytanie. Dziękuję.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Ja uspokoję. Może powiedziałem nieprecyzyjnie. W ramach kontroli funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego, my oceniamy także czas oczekiwania na SOR-ach. Jestem po długiej rozmowie z dyrektorem departamentu, który tą kontrolę przeprowadza. Zdajemy sobie sprawę z tego jaka jest sytuacja. Widzimy, jakie są następstwa wprowadzonych zmian w praktyce funkcjonowania SOR-ów i przyglądamy się temu.

Co do tej drugiej sprawy – pozytywnych następstw lub ich braku w sensie liczby urodzeń – my oceniamy to w innej kontroli. Jesteśmy w trakcie kontroli programu „500+” i porównujemy tam wskaźniki demograficzne. W tej kontroli budżetowej odpowiemy na efektywność tego rządowego programu. Tam sprawdzamy ilość zaangażowanych środków finansowych i liczbę dzieci, które się urodziły w ramach tego programu. To jest ten specjalny program ministra zdrowia, naprotechnologia jest też w nim finansowana. My na to odpowiemy. W kontroli budżetowej departament mi sygnalizował, że będzie miał ilość zaangażowanych środków finansowych. Efekt pozytywny rzeczowy lub brak tego efektu jest oceniany w ramach kontroli wykonania budżetu. Nie uciekamy więc od tych kwestii a dotykamy ich w innych kontrolach.

Poseł Ryszard Wilczyński (PO-KO):

OK, dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pan, panie pośle Wilczyński, nie ma uwag?

Poseł Ryszard Wilczyński (PO-KO):

Nie. Podziękowałem za udzielenie odpowiedzi i wyjaśnienie.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Proponuję, aby Komisja upoważniła prezydium Komisji do zredagowania opinii Komisji dla Prezydium Sejmu w sprawie propozycji tematów kontroli zgłoszonych przez komisje sejmowe do Planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2020 rok. Opinia zostanie rozpatrzona na kolejnym posiedzeniu Komisji. Posiedzenie mamy mieć 16 maja, w czwartek. O której mamy głosowania w czwartek?

Poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Nikt tego nie wie.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czy jest ktoś przeciwny tej propozycji, żeby prezydium opracowało propozycję opinii?

Dziękuje państwu bardzo, w szczególności panu prezesowi i współpracownikom za przygotowanie tego materiału. To był ogrom pracy. Tych propozycji było bardzo dużo. Trzeba było szczegółowo czytać. Wszystkie postulaty państwa były uzasadnione.

Bardzo państwu dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.